

Příloha 1 Vnitřního řádu školní družiny

„ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU“

**Základní škola Kosmonosy,
Podzámecká 1, okres Mladá Boleslav
příspěvková organizace**

Základní škola Kosmonosy, Podzámecká 1, okr. Mladá Boleslav, příspěvková organizace			
Školní vzdělávací program pro školní družinu			
Č. j.: 1/2023-RD	Platnost od: 1. 9. 2023		
Spisový znak: A	Skartační znak: S-10		
Změny:			
Číslo: 1	Datum: 10. 9. 2024	Změna: Ekonomické podmínky 1.5	Provedl: Mgr. Milan Petráš

Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

ŠKOLA V POHYBU - Školní vzdělávací program pro školní družinu

Název školy:

Základní škola Kosmonosy, Podzámecká 1,
okres Mladá Boleslav, příspěvková organizace
IČO: 750 314 18
IZO: 102 638 276
REDIZO: 6000 493 11

Zřizovatel školy:

Město Kosmonosy
Kosmonosy, Debřská 223
IČO: 005 088 70
Telefon: +420 326 722 735

Ředitel školy:

Mgr. Milan Petráš

Zástupce ředitele, koordinátor ŠVP:

Mgr. Lenka Černá

Kontakty:

Telefon: 778 002 243

web: www.zskosmonosy.cz

e-mail: skolakosmonosy@seznam.cz

1. Charakteristika školní družiny

1.1 Údaje o školní družině

Školní družina (dále jen ŠD) je součástí Základní školy Kosmonosy, která se nachází v centru obce v historické budově zámku a zároveň disponuje i odloučeným pracovištěm v obci Horní Stakory. Maximální stanovená kapacita je 200 míst. Do ŠD mohou docházet účastníci z 1. až 5. ročníků.

1.2 Materiální a prostorové podmínky

ŠD sídlí jak v budově zámku v Kosmonosích, tak v budově školy v Horních Stakorách. Skládá ze dvou oddělení, která jsou umístěna v budově školy v Horních Stakorách (zpravidla 1. a druhé ročníky) a z další pěti až šesti oddělení, která jsou umístěna v budově zámku v Kosmonosech (1. až 5. ročníky). Počet oddělení je závislý na počtu přihlášených účastníků.

Ke své činnosti ŠD využívá následující prostory:

- v budově zámku - družinu a učebny v suterénu, přízemí a 1. NP zámku, travnatou plochu před budovou, zámecký park, městská dětská hřiště, školní hřiště,
- v budově školy v horních Stakorách – družinu, učebny v 1. NP, tělocvičnu, školní hřiště, dětská hřiště, travnatou plochu školní zahrady.

Součástí výchovně vzdělávacích aktivit jsou vycházky do okolí (biotope, Obora, vrch Baba).

Vnitřní prostory jsou vybaveny odpovídajícím, zdravotně nezávadným nábytkem, audiovizuální technikou, pomůckami pro jednotlivé činnosti, stolními hrami, knihami, sportovním náčiním. Pomůcky a materiály jsou průběžně doplňovány a obměňovány dle potřeb.

1.3 Hygienické a bezpečnostní podmínky

ŠD má sestavenou vhodnou strukturu pracovního a odpočinkového režimu účastníků a vychovatelů. Respektuje vhodný režim činností s ohledem na skladbu zaměstnání a věk účastníků. Je dodržován vhodný stravovací a pitný režim (podle věkových a individuálních potřeb žáků). Prostředí a zázemí ŠD splňuje hygienické normy a předpisy. Během činností je dbáno na bezpečnost účastníků. Jsou chráněni před násilím, šikanou, xenofobií a dalšími patologickými jevy. Ve ŠD je vytvářena pohoda prostředí, zdravého učení a otevřeného partnerství jak mezi účastníky a vychovateli, tak mezi vychovateli, zákonnými zástupci a vedením školy.

1.4 Personální podmínky

Zájmové vzdělávání a pedagogické působení je zajišťováno vedoucí vychovatelkou a dalšími kvalifikovanými vychovateli dle počtu oddělení, kteří své odborné zaměření průběžně prohlubují v akreditovaných seminářích a samostudiem. Vychovatelé mají potřebné profesní dovednosti, jsou komunikativní ve směru k účastníkům, jejich zákonným zástupcům a ostatním pedagogům. Poskytují účastníkům zájmové vzdělávání, jsou iniciátory a průvodci i při volnočasových činnostech. Ty pak přímo nebo nepřímo řídí, motivují a hodnotí. Probouzejí v účastnících aktivní zájem o okolí, sociální kontakty, komunikaci, chuť dívat se kolem sebe a podněty vnímat. Podněcují je rozvíjet přirozenou zvědavost, chuť objevovat i odvahu projevit se a ukázat, co všechno zvládne. Rozvíjejí pozitivní stránky osobnosti.

1.5 Ekonomické podmínky

1.5.1 Náklady na provoz ŠD jsou hrazeny v rámci rozpočtu základní školy. Na nákup vybavení, hraček, her, knih, sportovního a spotřebního materiálu, pomůcek k zabezpečení jednotlivých

činností a plánovaných aktivit má ŠD vyčleněny finanční prostředky z rozpočtu základní školy, které čerpá rovnoměrně dle potřeby.

1.5.2 Za pobyt účastníka ve ŠD je vybírán poplatek, jehož měsíční výši na každý školní rok stanovuje zřizovatel školy.

1.5.3 Počet splátek a jejich splatnost stanovuje ředitel školy.

1.5.4 Úplata může být výjimečně s přihlédnutím k sociální situaci rozdělena do více splátek na základě žádosti zákonného zástupce a rozhodnutí ředitele školy.

1.5.5 Okruh osob, které mají nárok na osvobození od úplaty, stanovuje Vnitřní řád školní družiny. Oprávněnost nároku je třeba doložit řediteli školy platnými dokumenty.

1.6 Organizační podmínky

Všechny organizační podmínky, přijímání uchazečů, průběh a ukončování vzdělávání jsou zpracovány ve Vnitřním řádu školní družiny. Tato kritéria jsou závazná pro všechny pedagogy školy, účastníky a jejich zákonné zástupce.

1.7 Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

Spolupráce se zákonnými zástupci účastníků se neustále rozvíjí. ŠD usiluje o včasnou a dostatečnou informovanost zákonných zástupců prostřednictvím vychovatelů, nástěnky a webových stránek základní školy. ŠD se společně podílí na akcích organizovaných základní školou. Účastní se svými vystoupeními řady kulturních akcí pořádaných zřizovatelem (vánoční jarmark, Mikulášská besídka, Den dětí, školní olympiáda, návštěvy psychiatrické nemocnice apod.) a snaží se o vytváření dobrých společenských vztahů základní školy a veřejnosti.

2. Charakteristika vzdělávání ve školní družině

2.1 Zaměření školní družiny

Zájmové vzdělávání ve ŠD naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem. Školní vzdělávací program „Škola v pohybu“ (příloha 1 Vnitřního řádu školní družiny) navazuje na vzdělávací program základní školy, s nímž tvoří jeden organizační celek. Je založen na principech činnostního učení. Jde zejména o rozvoj účastníka, jeho učení a poznání, osvojování základů hodnot, na nichž je založena naše společnost, získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

2.2 Konkrétní cíle zájmového vzdělávání

Cílem školního vzdělávacího programu je vytvořit ze školní družiny místo aktivního a radostného poznávání, relaxace a her. Zájmové vzdělávání ve školní družině má zejména:

- a) probouzet v účastnících kladný přístup ke škole, ke vzdělávání, naučit je rozlišovat čas práce a čas odpočinku a relaxace. Rozvíjet jejich osobní přístup k získávání nových vědomostí a dovedností pro osobní všeobecný rozhled.
- b) naučit správným zásadám chování ke spoluúčastníkům a vrstevníkům – oslovování a zdravení, žádost o pomoc ve škole nebo při práci, nevyvolávat konfliktní situace, rozvíjet kamarádství, vést ke komunikaci, rozvíjet schopnosti spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých, vést k toleranci ke spolužákům jiné kultury (bez předsudků o společenských vrstvách a majetku) i k handicapovaným lidem.
- c) naučit správnému chování k pedagogům, občanům města – oslovování a zdravení, rozpoznání špatného člověka, využití preventivního protidrogového programu a šikany

formou besed se specialisty, vytvářet potřebu projevu pozitivních citů, rozvíjet vnímavost a citové vztahy k lidem

- d) výrazně motivovat k využívání nabízených zájmových činností a rozvíjet praktické dovednosti v zájmových činnostech, naučit uvědomění si vlastní práce a citu k vytvořené věci, zhodnotit svou činnost a uvědomit si sebe, své chování a postoje (psychohygiena).
- e) aktivně vést ke vztahu k vlastnímu zdraví, zdravému prostředí ve společnosti a přírodě.

Účastníky zájmového vzdělávání:

- podněcujeme k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů, rozvíjíme schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- snažíme se rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i přírodě, vedeme k toleranci, učíme je žít společně s ostatními lidmi
- naše ŠD nabízí zájmové vzdělávání formou vzdělávacích a spontánních činností, odpočinku a relaxaci, výchovou, hrou, učením, individuální prací
- úkolem naší práce je položit základy ke klíčovým kompetencím – komunikativním, sociálním, občanským a pracovním; vybudovat schopnost umět trávit volný čas, řešit problémy.

2.3 Formy a obsah činnosti ve školní družině

Základním prostředkem činnosti ŠD je hra založená na zážitku – obohacuje sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce.

- *Činnosti pravidelné* – organizované aktivity
- *Aktivity spontánní* – každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku
- *Činnosti odpočinkové* – individuální hry, aktivní odpočinek
- *Rekreační činnosti* – kompenzují jednostrannou zátěž během školního vyučování
- *Příprava na vyučování* – po dohodě s rodiči a třídními učiteli se někteří žáci věnují práci na domácích úkolech
- *Zájmové činnosti* – výtvarné, pohybové, literární

2.4 Časový plán

Školní vzdělávací program je sestaven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu pro žáky 1. stupně, což umožňuje jeho operativnost, možnost reagovat na měnící se podmínky, propojování či posouvání témat.

Pracoviště ŠD – Kosmonosy (zámek)

Školní družina je otevřena v pondělí až v pátek od 6:30 do 7:30 hodin (ranní ŠD) a od konce vyučování příslušné třídy do 16:30 hodin odpoledne. V době půleného vyučování je provoz zajištěn do 8:50 hodin.

Harmonogram činnosti:

- hygiena, oběd
- odpočinková činnost, beseda, četba (“projekt” čtenářská gramotnost), Hv chvilka
- tělovýchovná činnost – pohybové aktivity v přírodě, sportování, vycházky přírodovědné a dopravní, esteticko výchovná činnost
- řízená činnost dle plánu, didaktické hry, drobné společenské a stolní hry, výtvarné činnosti apod.
- hravé činnosti, deskové a stolní hry, pobyt venku

Odloučené pracoviště ŠD – Horní Stakory

V 7:45 hodin je zajištěn organizovaný přejezd účastníků autobusem ze zastávky „U zámku“ na odloučené pracoviště do Horních Stakor a v 14:50 hodin zpět z Horních Stakor na zastávku „Kosmonosy – náměstí“ (zajištěno zdarma zřizovatelem). V době půleného vyučování je provoz zajištěn do 9:05 hodin.

Harmonogram činností:

- hygiena, oběd
- odpočinková činnost, beseda, četba (“projekt” čtenářská gramotnost), Hv chvilka
- tělovýchovná činnost – pohybové aktivity v přírodě, sportování, vycházky přírodovědné a dopravní, esteticko výchovná činnost
- řízená činnost dle plánu, didaktické hry, drobné společenské a stolní hry, výtvarné činnosti apod., svačina, příprava na přesun autobusem v 14:45 hod. do ŠD Kosmonosy
- hravé činnosti, deskové a stolní hry, pobyt venku.

3. Obsah vzdělávacího programu školní družiny

„Člověk a jeho svět“

Oblasti „Člověk a jeho svět“ pro 1. stupeň základního vzdělávání – rozvoj poznatků, dovedností a prvotní zkušenosti žáků získané v rodině a v předškolním vzdělávání. Učíme účastníky pojmenovat věci, jevy a děje, vzájemné vztahy a souvislosti. V účastnících se tak utváří jejich prvotní ucelený obraz světa. Podněcujeme vlastní prožitky, propojujeme herní činnost s reálnými situacemi.

3.1 Základní tématické okruhy

3.1.1 Místo, kde žijeme

Domov - rodina, organizace života rodiny, zdravé prostředí, posílení vztahu k rodině (vyprávění o rodině, pantomima, kreslíme volný čas, popis domu).

Škola - orientace ve škole a areálu, cesta do školy, pracovníci školy, školní jídelna a družina, školní režim, kladný vztah ke škole.

Město, kde žijeme - zajímavosti města, orientace, důležité budovy (radnice, Loreta, apod.), v H. Stakorách – mikroregion Baba, zvonice, ovocné a šlechtitelské sady

Tradice našeho města - znak, muzeum, výstavy, jarmarky.

TEMATICKÝ OKRUH	ČINNOST A JEJÍ POPIS	ROZVÍJENÉ KOMPETENCE, PRŮŘEZOVÁ TEMATA
DOMA	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vyprávíme si o životě naší rodiny; kreslíme, jak trávíme volný čas s rodinou. ○ Popisujeme náš domov a jeho zařízení. 	<ul style="list-style-type: none"> • k řešení problému • komunikativní • sociální a interpersonální • občanské • k trávení volného času <p>VDO, OSV</p>
ŠKOLA	<ul style="list-style-type: none"> ○ Učíme se orientovat v naší škole. ○ Pátráme, co skrývají pracovny a kabinety. ○ Zjišťujeme, kdo všechno v naší škole pracuje; zdobíme školní družiny; projektujeme ideální třídu, návrhy výtvarně zpracujeme. ○ Pěstujeme kladný vztah ke škole 	<ul style="list-style-type: none"> • k učení • k řešení problému • komunikativní • sociální a interpersonální • občanské • k trávení volného času <p>OSV, VDO, MV</p>
CESTA DO ŠKOLY	<ul style="list-style-type: none"> ○ Povídáme si o cestě do školy a domů, o bezpečnosti cesty každého z nás. ○ Zajímáme se o dopravní značky, určujeme jejich význam, soutěžíme v jejich znalosti; semaforey; přechody.. ○ Vyrábíme si dopravní značky. 	<ul style="list-style-type: none"> • k učení • k řešení problému • komunikativní • sociální a interpersonální • občanské • k trávení volného času <p>OSV</p>
DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY	<ul style="list-style-type: none"> ○ Výtvarně znázorňujeme různé dopravní prostředky. ○ Hrajeme si na přepravu vlakem, autobusem, metrem, tramvají, jsme v roli cestujícího dítěte, dospělého, revizora atd. ○ Poznáváme dopravní značky a jejich význam. 	<ul style="list-style-type: none"> • k učení • k řešení problému • komunikativní • občanské <p>OSV, ENV, MEDV</p>

<p>NAŠEOBEC</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Povídáme si o zajímavostech a historii naší obce; kreslíme a malujeme místa kam rádi chodíme. ○ Seznamujeme se s posláním pošty, knihovny, lékárny , obchodu. ○ Zámek = škola – historie, návštěva muzea, Lorety 	<ul style="list-style-type: none"> • k učení • k řešení problému • komunikativní • sociální a interpersonální • občanské • k trávení volného času <p>OSV, VDO, VMEGS</p>
<p>JAK ŽIJEME</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Povídáme si o důležitosti různých zaměstnání. ○ Kreslíme, čím bychom chtěli být a zjišťujeme, co musíme umět pro výkon dané profese. ○ Pantomimou ztvárňujeme zaměstnání a činnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • k učení • komunikativní • sociální a interpersonální • občanské <p>OSV, VDO, VMEGS, ENV, MV</p>
<p>ZTRÁTY a NÁLEZY</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Přehráváme si scénky, jak bychom se zachovali kdybychom se ztratili. ○ Zamýšlíme se, jak bychom se zachovali kdybychom našli malého kamaráda, který se ztratil. ○ Hrajeme si na ztráty a nálezy. 	<ul style="list-style-type: none"> • k učení • k řešení problému • komunikativní • občanské <p>OSV, VDO, MV</p>
<p>NAŠI OCHRÁNCI</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Besedujeme o práci policie a hasičů, o porušování zákona. ○ Navrhujeme (kreslíme) propagační plakát na téma NE alkoholu a drogám. 	<ul style="list-style-type: none"> • k učení • sociální a interpersonální • občanské <p>OSV, VDO, MEDV</p>
<p>POŠTA</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Píšeme pohledy s adresou. ○ Navrhujeme známky s místními motivy. 	<ul style="list-style-type: none"> • k řešení problému • sociální a interpersonální • občanské <p>OSV, VDO, MEDV</p>

KNIHA	<ul style="list-style-type: none"> ○ Diskutujeme o hrdinech, o nichž rádi čteme. ○ Povídáme si o naší nejoblíbenější knize a jejích ilustracích. ○ Vyrábíme obal na knihu, záložku do knihy. 	<ul style="list-style-type: none"> • k učení • komunikativní • občanské • k trávení volného času <p>OSV, MEDV</p>
VÍM, KDE ŽIJÍ	<ul style="list-style-type: none"> ○ Cestujeme po mapě, „navštěvujeme“ známá místa, kde jsme byli. ○ Vyprávíme si o odlišnostech života v cizích zemích. 	<ul style="list-style-type: none"> • k učení • komunikativní • k trávení volného času <p>OSV, VMEGS</p>

3.1.2 Lidé kolem nás

Soužití - v rodině, v kolektivu třídy, v družině, základní komunikace mezi lidmi, jiná kultura, jiná etnika.

Chování mezi lidmi - pravidla slušného chování, principy demokracie.

Vlastnictví - soukromé, veřejné.

VIZITKA NAŠÍ RODINY	<ul style="list-style-type: none"> ○ Besedujeme o povolání našich rodičů, pantomimicky je předvádíme a kreslíme, povídáme si o prarodičích, vzájemné pomoci a porozumění v rodině. 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikativní • sociální a interpersonální <p>OSV, VDO</p>
MÍ KAMARÁDI	<ul style="list-style-type: none"> ○ Malujeme portrét kamaráda, povídáme si o rozdílu mezi slovy kamarád, přítel, vyzdvihujeme jeho kladné vlastnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • k učení • komunikativní • sociální a interpersonální <p>OSV, VDO</p>

<p>TOLERANCE A POŘÁDEK</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Přemýšlíme o vandalismu, opravujeme poškozené hry, uklízíme si školní tašky, věnujeme se sebeobslužné práci. ○ Chráníme vlastní, veřejný majetek. ○ Každý pátek provádíme základní úklid družiny. 	<ul style="list-style-type: none"> • k řešení problému • občanské • k trávení volného času <p>OSV, VDO, ENV</p>
<p>VŠUDE ŽIJÍ LIDÉ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Čteme si pohádky z různých světadílů, snažíme se pochopit, v čem se národy liší ○ Vyrábíme pohádkové masky, malujeme na motivy pohádek a knih. ○ Ilustracemi k přečteným knihám si zdobíme družinu. 	<ul style="list-style-type: none"> • k řešení problému • komunikativní • občanské • k trávení volného času <p>OSV, VDO, VMEGS, MV</p>
<p>SVÁTKY, OSLAVY ČAS VÁNOC VELIKONOCE</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vyrábíme anděly, Mikuláše, čerty, vyprávíme si o vánočních zvycích, připravujeme dárky, zdobíme třídy. ○ Čteme si o zvycích spojených s jarem, malujeme kraslice. ○ Výzdoba ŠD, pořádáme výtvarné soutěže. 	<ul style="list-style-type: none"> • k učení • k řešení problému • komunikativní • sociální a interpersonální • občanské • k trávení volného času <p>OSV, VDO, MEDV</p>
<p>ČLOVĚK MEZI LIDMI</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Povídáme si, čím můžeme druhého potěšit, denně si uvědomujeme, že se máme chovat slušně a laskavě. ○ Besedujeme o tom, jaké chování od sebe očekávají dívky a kluci navzájem, jaké děti od dospělých a dospělí od dětí. 	<ul style="list-style-type: none"> • k učení • k řešení problému • komunikativní • sociální a interpersonální • občanské • k trávení volného času <p>OSV, VDO, MV</p>
<p>KOUZELNÁ SLOVÍČKA</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Besedujeme o kouzelných slovech „děkuji“, „prosím“, „omlouvám se“ a jejich významu, učíme se správně zdravít, podat ruku, požádat, poděkovat. 	<ul style="list-style-type: none"> • k učení • k řešení problému • komunikativní • sociální a interpersonální <p>OSV, VDO, MV</p>

<p>MLUVÍME SPRÁVNĚ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Cvičíme si jazyk jazykolamy, pomocí říkadel a básniček ○ Cvičíme rytmus a melodii jazyka, čteme s porozuměním a správnou artikulací z knih a časopisů pro poslech ostatním. 	<ul style="list-style-type: none"> • k učení • komunikativní • občanské • k trávení volného času <p>OSV</p>
<p>V NAŠÍ JÍDELNĚ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Při stolování dodržujeme základní hygienické návyky a hodnotíme vzájemně naše chování u stolu, ○ Denně procvičujeme zásady správného stolování. 	<ul style="list-style-type: none"> • k učení • k řešení problému • komunikativní • občanské <p>OSV</p>
<p>ŘEKNI TO I BEZE SLOV</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vyprávíme si o využití těla k neverbální komunikaci, ○ Pracujeme s gesty, pantomimicky předvádíme pocity. 	<ul style="list-style-type: none"> • k učení • k řešení problému • komunikativní • sociální a interpersonální • občanské <p>OSV</p>
<p>VŠICHNI NEJSME STEJNÍ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Uvědomujeme si, v čem a jak jsou znevýhodněni někteří lidé, procvičujeme smysly ○ Chodíme poslepu k cíli, určujeme podle hmatu, domlouváme se odezíráním, malujeme ústy. 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikativní • sociální a interpersonální • občanské • k trávení volného času <p>OSV, VDO, MV</p>
<p>ZÁKLADY MEDIÁLNÍ VÝCHOVY</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Povídáme si o pořadech v televizi, rozhlase - porovnáváme realitu s filmovými příběhy, doporučujeme si vhodné pořady, divadelní představení, koncerty. 	<ul style="list-style-type: none"> • k učení • k řešení problému • komunikativní • sociální a interpersonální • občanské • k trávení volného času <p>OSV, MEDV</p>

3.1.3 Lidé a čas

Orientace - režim dne, využití volného času, orientace v čase (prostoru, minulosti).

<p>CO STIHNEME BĚHEM DNE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Povídáme si o zásadách pravidelného denního režimu, rozlišujeme povinnosti a zábavu. • Společně připravujeme týdenní plány naší činnosti, malujeme, co jsme zažili, 	<ul style="list-style-type: none"> • k učení • k řešení problému • komunikativní • sociální a interpersonální • občanské • k trávení volného času <p>OSV</p>
<p>MĚŘENÍ ČASU</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kreslíme různá měřidla času, ○ Besedujeme nad rozdíly časových pásem. 	<ul style="list-style-type: none"> • k učení • komunikativní • občanské <p>OSV</p>
<p>PŘESNOST</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Hledáme, co nás o čas okrádá a čím zdržujeme sebe, rodiče, kamarády, besedujeme o nebezpečí spěchu, který přináší zbytečná zranění; o dochvilnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • k učení • k řešení problému • komunikativní • sociální a interpersonální • občanské • k trávení volného času <p>OSV</p>
<p>VOLNÝ ČAS</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Shromažďujeme obrázky z míst, která jsme navštívili, povídáme si o nich. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ k učení ○ k řešení problému ○ k trávení volného času <p>OSV, VMEGS, MV</p>
<p>KDYŽ JSME BYLI MALÍ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Na fotografiích hledáme rozdíly typické pro jednotlivá věková období, povídáme si o tom, co může člověk v jednotlivých věkových obdobích zažít a naučit se. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ k učení ○ k řešení problému ○ komunikativní ○ sociální a interpersonální <p>OSV</p>

<p>MALÝ POMOCNÍK</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Povídáme si, jak pomáháme doma, hrajeme scénky s touto tematikou, besedujeme o vybavení domácnosti dříve a dnes a o tom, jak nábytek pomáhá/ škodí ve volném čase. 	<ul style="list-style-type: none"> • k učení • k řešení problému • komunikativní • sociální a interpersonální • občanské • k trávení volného času <p>OSV</p>
<p>PUTOVÁNÍ ČASEM</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Čteme si úryvky z knížek, které nám přibližují život v minulosti, ○ Vypravujeme si, s čím si hráli naši prarodiče, jak trávili volný čas v mládí. 	<ul style="list-style-type: none"> • k učení • sociální a interpersonální • občanské • k trávení volného času <p>OSV, MV</p>
<p>LIDÉ A MINULOST</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Čteme české pohádky, říkadla, básničky, hádanky. Vyprávíme si, odpovídáme na otázky týkající se života v minulosti, hrajeme scénky z pohádek. ○ Zpíváme lidové písničky. 	<ul style="list-style-type: none"> • k učení • k řešení problému • komunikativní • sociální a interpersonální • k trávení volného času <p>OSV, VDO</p>

3.1.4 Člověk a jeho zdraví

Popis lidského těla, hygienické a stravovací návyky (zdravá strava), pitný režim, otužování a pohybové aktivity.

<p>POZNÁVÁME SVÉ TĚLO</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vyhledáváme v encyklopediích zajímavosti o lidském těle a jeho funkcích, obkresluje postavu jednoho z nás a do obrysu dokresluje nejdůležitější orgány. ○ Zjišťujeme, kolik vážíme a měříme, zapisujeme si, jak rosteme. 	<ul style="list-style-type: none"> • k učení • k řešení problému • komunikativní • sociální a interpersonální • občanské <p>OSV, VDO</p>
--------------------------------------	---	--

<p>MALÁ KOUZLA PRO ZDRAVÍ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vyprávíme si o otužování a zdravém životním stylu, zjišťujeme, jak správně tělesně i psychicky relaxovat. 	<ul style="list-style-type: none"> • k učení • komunikativní • občanské • k trávení volného času <p>OSV, ENV</p>
<p>PŮL ZDRAVÍ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Besedujeme o osobní hygieně a jejím významu, ujasňujeme si hygienické zásady při kašli, kýchání, použití WC, stolování. ○ Navzájem se upozorňujeme na prohřešky proti těmto zásadám. 	<ul style="list-style-type: none"> • k učení • k řešení problému • komunikativní • sociální a interpersonální • občanské <p>OSV, ENV</p>
<p>ZDRAVÝ JÍDELNÍČEK</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Sestavujeme náš zdravý jídelníček, kreslíme ovoce a zeleninu. ○ Obrázky jídel z časopisů třídíme na zdravá a nezdravá, smyslově poznáváme – čich, chuť, hmat – zeleninu, ovoce, koření atd. 	<ul style="list-style-type: none"> • k učení • k řešení problému • komunikativní • sociální a interpersonální • k trávení volného času <p>OSV</p>
<p>CHCEME BÝT ZDRAVÍ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zajímáme se o zdravotní prevenci, povídáme si, jak pečovat o své zdraví, zacházet s léky, předcházet úrazům, co se nám může stát při koupání, jízdě na kole atd. ○ Učíme se ošetřovat drobná zranění, povídáme si o péči o náš chrup. 	<ul style="list-style-type: none"> • k učení • k řešení problému • komunikativní <p>OSV</p>

<p>HURÁ VEN!</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Denně chodíme na školní hřiště, učíme se nové hry, pořádáme jednoduché soutěže s míčem či švihadlem. ○ Hrajeme pohybové hry, cvičíme, relaxujeme při spontánních hrách – individuálně i ve skupinách. ○ Pořádáme běžecké závody. 	<ul style="list-style-type: none"> • občanské • k trávení volného času <p>OSV, VDO</p>
<p>MÍČOVÉ HRY</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Seznamujeme se s pravidly, nacvičujeme vybíjenou, kopanou i další týmové hry. 	<ul style="list-style-type: none"> • k trávení volného času <p>OSV, VDO</p>

3.1.5 Rozmanitost přírody

Pozorování přírody v každém ročním období (rostliny, zvířata, přírodniny, domácí zvířátka), naše životní prostředí.

<p>PTÁCI</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Sledujeme, kdy přilétají tažní ptáci, zjišťujeme, kdy a kam odlétají. ○ Besedujeme nad obrázky ptáků, využíváme literaturu. 	<ul style="list-style-type: none"> • k učení • k řešení problému • komunikativní • k trávení volného času <p>ENV</p>
<p>KVĚTINY</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Máme družinu samou květinu – povídáme si o odrůdách a jejich podmínkách k životu, pečujeme o květiny, ○ Pozorujeme klíčení semínek. 	<ul style="list-style-type: none"> • k učení • k řešení problému • komunikativní • sociální a interpersonální

		<ul style="list-style-type: none"> • občanské • k trávení volného času <p>ENV</p>
NAŠI KAMARÁDI - ZVÍŘÁTKA	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vyprávíme si o domácích zvířatech, vysvětlujeme si, jakou péči vyžadují. Kreslíme a malujeme své oblíbené zvíře. ○ Vystavujeme fotografie vlastních zvířátek. 	<ul style="list-style-type: none"> • k učení • k řešení problému • komunikativní • sociální a interpersonální • k trávení volného času <p>OSV, ENV</p>
ROČNÍ OBDOBÍ	<ul style="list-style-type: none"> ○ Sledujeme změny v přírodě, čteme o přírodě a jejích proměnách. Zpíváme písničky o zvířatech, rostlinách, počasí. Kreslíme první jarní květiny, mláďata domácích zvířat, 	<ul style="list-style-type: none"> • k učení • k řešení problému • komunikativní • k trávení volného času <p>OSV</p>
POČASÍ	<ul style="list-style-type: none"> ○ Čteme pranostiky a uvažujeme o jejich smyslu, sledujeme předpovědi počasí a porovnáváme, jak u nás bylo. 	<ul style="list-style-type: none"> • k učení • k řešení problému • komunikativní • občanské <p>OSV</p>
VODA	<ul style="list-style-type: none"> ○ Besedujeme o vodě a jejím významu s použitím dětských encyklopedií, provádíme jednoduché pokusy. 	<ul style="list-style-type: none"> • k učení • k řešení problému <p>ENV</p>

<p>CHRÁNÍME SI SVÉ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</p>	<p>○ Třídíme odpad (vlastní kontejnery), povídáme si o tom, co do přírody nepatří, pomáháme při úklidu svého bydliště, okolí školy a družiny.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • k učení • sociální a interpersonální • občanské • k trávení volného času <p>ENV</p>
---	---	---

3.2 Klíčové kompetence

Souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které účastníci získávají v průběhu několikaleté docházky do ŠD. Prolínají se všemi činnostmi zájmového vzdělávání. Jsou to zejména kompetence:

- a) **k učení** – účastník se učí s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď, účastní se didaktických her, v rámci sebevzdělávání samostatně čte a třídí informace, vedeme ke spolupráci v týmu a k prezentaci své práce
- b) **komunikativní** – spoluúčastník ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, odpovědi vhodně formulovanými větami; je schopen srozumitelného projevu, formou her umí neagresivním způsobem vyjádřit svůj nesouhlas, samostatně se vyjadřuje (omluva, prosba, pozdrav, ...)
- c) **interpersonální** – podílí se na utváření příjemné atmosféry ve skupině, k upevnování dobrých mezilidských vztahů; samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky; projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nespravedlnost, agresivitu, šikanu; dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi
- d) **činnostní a občanské** – respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, chápe základní principy zákonů a společenských norem, dbá na osobní zdraví své i druhých, je si vědom svých práv a povinností (řád ZŠ, ŠD), oceňuje a aktivně se zapojuje do tradičních činností školy (jarmarky, olympiáda, besídky, sportovní soutěže, recitace, zpěv apod.)
- e) **k řešení problému** – vedeme účastníky k logickému myšlení, učíme je definovat problém a hledat řešení; učíme, že vyhýbat se problémům nevede k cíli; učíme rozlišovat správná a chybná řešení; vedeme k tomu, aby započatou práci dokončili
- f) **k trávení volného času** – účastník se orientuje v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmovou činnost dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času.

3.3 Průřezová témata

Průřezová témata se zabývají aktuálními problémy současného světa a stávají se tak nedílnou součástí vzdělávání. Vytvářejí příležitost pro individuální uplatnění účastníků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost, zejména v oblasti postojů a hodnot.

Průřezová témata jsou integrována do všech vzdělávacích činností.

3.3.1 Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti účastníka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností:

- napomáhá k zvládnutí vlastního chování
- umožňuje získat dovednost pro řešení složitých situací
- pomáhá k utváření pozitivního postoje k sobě samému a k druhým
- rozvíjí dovednost dobré komunikace a spolupráce

V oblasti postojů a hodnot:

- vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování
- přispívá k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování

3.3.2 Výchova demokratického občana (VDO)

Přínos průřezového tématu k osobnosti účastníka

V oblasti vědomostí, schopností a dovedností:

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- vede k povědomí o vlastní odpovědnosti za svá rozhodnutí
- podílí se na rozhodování celku
- rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti
- prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení

V oblasti postojů a hodnot:

- učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti
- přispívá k utváření hodnot jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším
- umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností

3.3.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti účastníka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností:

- rozvíjí základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení

V oblasti postojů a hodnot:

- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky
- kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života

3.3.4 Multikulturní výchova (MV)

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti účastníka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností:

- poskytuje základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské komunitě
- učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné
- učí uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání

V oblasti postojů a hodnot:

- napomáhá uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí
- učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám
- pomáhá prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám

3.3.5 Environmentální výchova (ENV)

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti účastníka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností :

- vede k uvědomování si podmínek života a možnosti jejich ohrožování
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí

V oblasti postojů a hodnot:

- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí a vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí

3.3.6 Mediální výchova (MEDV)

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti účastníka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností:

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci mluveného textu
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci

V oblasti postojů a hodnot

- vede k uvědomění si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
- napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace

4. Podmínky pro činnost účastníků se specifickými vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Účastníkům se specifickými vzdělávacími potřebami je podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována zvláštní pozornost. Jsou respektovány zvláštnosti účastníka, je vytvářeno příznivé klima a snaha o navození příjemné, soustředěné atmosféry při práci. Vychovatelé úzce spolupracují se zákonnými zástupci, výchovnou poradkyní a asistenty pedagoga. Jsou využívány poradenské činnosti školy a respektovány doporučení specializovaných poradenských zařízení.

Účastníkům mimořádně nadaným nabízí ŠD další doplňkové activity v oblastech jejich zájmů, činnosti zaměřené na rozvoj tvořivosti, spolupráce, vztahů a sociální a emoční inteligence.

5. Závěrečná ustanovení

Změny v ŠVP lze provádět na základě závěrů autoevaluace a evaluace školy, změny předpisů, legislativy nebo na základě návrhů pedagogů a školské rady.

Vypracovala: vedoucí vychovatelka – Iveta Dandová

Schválil: ředitel školy – Mgr. Milan Petráš v.r.

Platnost: od 31. 8. 2023

Účinnost: od 1. 9. 2023

ŠVP ŠD je zpřístupněn na webových stránkách školy www.zskosmonosy.cz
Od 1. 9. 2023 je k dispozici v tištěné podobě ve ŠD v obou budovách školy.